

OBNOVA ŠKOLSKIH OBJEKATA U HRVATSKOJ

Banka za razvoj Vijeća Europe, poznata po kratlici CEB (*Council of Europe Development Bank*), financira razvojne socijalne programe. Princip je takav da zemlja koja preuzme zalog za neki program mora prihvatiti i obvezu da će 50 posto sredstava sama uložiti. Sredstvima CEB-a naša se zemlja koristila u obnovi ratom razrušenih stambenih zgrada i infrastrukture. Sada se provodi projekt izgradnje i obnove školskih objekata u cijeloj Hrvatskoj koji se naziva CEB V, što znači da je to peti po redu zajam za obnovu iz sredstava te banke.

Nositelj programa je Odjel za izgradnju objekata javne namjene u Upravi za regionalni razvoj Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. U program je uključeno 140 školskih objekata u 18 hrvatskih županije, a predviđa se utrošiti više od 976 milijuna kuna (s PDV-om), u što je uključeno izvođenje, nadzor, projektiranje i opremanje. CEB u programu sudjeluje sa 53,54 milijuna eura.

U razgovoru s Joškom Vukušićem, dipl. ing. građ., stručnim savjetnikom koji sa suradnicima iz Odjela za izgradnju objekata javne namjene provodi taj projekt, u početku je bila namjera da se novac iz programa iskoristi sama na područjima od posebne državne skrbi, ali je zbog velikih zahtjeva proširen na cijelu Hrvatsku. U program je uključeno 140 školskih objekata, a radi se o sanaciji ili izgradnji škola ili školskih dvorana. Trenutačno se obnavlja 28 građevina, 16 su upravo pred početkom izvođenja, a u tijeku javni natječaj za izvođenje 9 škola, 3 projekta su na reviziji, projektira se obnova ili sanacija čak 56 škola, a za 19 je raspisan javni natječaj za projektiranje.

U ovom je programu obveza gradova i općina da osiguraju zemljište i odgovarajuće projekte, a mnoge se

RECONSTRUCTION OF EDUCATIONAL FACILITIES IN CROATIA

Croatia has in recent times often benefited from funding allocated by the Council of Europe Development Bank. The purpose of all these programs, known under the bank's acronym of "CEB", has been to assist in the reconstruction of war-stricken areas. Bank participates with a half of funding needed for realization of these projects. The objective of the current CEB initiative, known as CEB V, is the renovation and rebuilding of school buildings and their gymnasiums. Initially, the funding was to be allocated only to war-stricken areas and to areas known as areas of special national significance. However, due to the multitude of funding requests, the program was expanded so that it currently covers the entire territory of Croatia. As many as 140 school facilities are included in the program, and the value of all works is estimated at approximately one billion of kunas. The program is implemented by the Ministry of Sea, Tourism, Transport and Development. Reconstruction activities are now under way on just a portion of school and gymnasium projects covered by the program. The works on the remaining facilities will start after completion of design documents. In some cases, local communities have also provided financial assistance for the realization of these projects.

jedinice lokalne samouprave odlučuju da projekt iz svojih izvora dodatno sufinanciraju.

Realizacija ovog projekta je utemeljena na principima koji su vrijedili u obnovi ratom stradalih građevina. To znači da je utemeljen područni nadzor koji brine za sve školske građevine u izgradnji na određenom području, a da se za svaku školu posebno odabere projektant, nadzorna tvrtka i izvoditelj. Za područje Hrvatske postoje tri područna nadzora. Za područje istočne Hrvatske zadužen je *Po-mark* d.o.o. iz Zagreba (Mario Galić, dipl. ing. građ.), za područje srednje Hrvatske *Coning* d.o.o. iz Varaždina (Vlado Krklec, dipl. ing. građ.), a za područje Istre, Hrvatskog primorja i Dalmacije *Arhing-trade* d.o.o. iz Zagreba (Mate Žagar, dipl. ing. građ.).

Za obnovu svih škola u Hrvatskoj dobili smo uredno razvrstane podatke po županijama s iznosima koji se za pojedinu namjenu namjeravaju uložiti, uz napomenu da u te iznose

nije uračunat PDV (prikazano u tablici 1.). Tako se na području Sisačko-moslavačke županije namjerava obnoviti sedam škola. Za sanaciju osnovne škole u Mečenčanima koja će stajati 5 milijuna kuna, a riječ je o školi sa šest učionica i za 180 učenika s korisnom površinom od 1221 m², natječaj je već u tijeku. Za područnu školu Mošćenica, za koju je općina ugovorila projektiranje, radovi su započeli 9. listopada 2003., a završetak je predviđen 18. srpnja 2004. Obnova stoji nešto više od 2 milijuna kuna, izvoditelj je *Kupa 91* iz Petrinje, a nadzor obavlja *Gradir* iz Zagreba. Obnova Srednje škole u Petrinji stajat će približno 8 milijuna kuna, radovi su započeli 24. srpnja 2003., a završetak je predviđen za 31. kolovoza 2004. Riječ je o školi za 495 učenika sa 18 učionica i površinom od 5679 m². Sanacija objekata u ovoj županiji (samo se za Osnovnu školu Viduševac predviđa se izgradnja) stajat će više od 30 milijuna kuna.

U Karlovačkoj županiji za sanaciju i gradnju predviđeno je 8 školskih objekata, a procijenjena je vrijednost gotovo 26 milijuna kuna. Radovi se obavljaju na Osnovnoj školi u Draganiću, a obavljeno je 40 posto predviđenih radova. Radovi bi trebali biti okončani početkom kolovoza 2004. Projekt je izradio *Capital ing* iz Zagreba, nadzor obavlja *APZ* iz Zagreba, a izvoditelj je *Fenix GIU* iz Slavonskog Broda. Za sanaciju te u ratu oštećene škole predviđeno je približno 6 milijuna kuna. Sanacija športske dvorane u Plaškom upravo je započela. Projekt je izradio *Arhing* iz Karlovca, a izvoditelj je *Projektogradnja* iz Slavonskog Broda. Isti je slučaj s područnom školom u Jarče Polju gdje je isti izvoditelj, a projekt je izradila *Modra* iz Zagreba. Inače će se na području te županije najviše utrošiti (polovica predviđenog novca) za sanaciju osnovne škole *Dragojla Jarnević* i sanaciju Srednje ekonomske škole u Karlovcu te za izgradnju trodijelne športske dvorane za potrebe tih dvaju objekata.

U Varaždinskoj je županiji predviđena gradnja triju športskih dvorana. Upravo je počela gradnja područne škole i dvorane u Vrbnom (vrijednost 9 milijuna kuna), za što je pro-

jekt izradio *Coning-inženjering* iz Varaždina, radove izvodi Zagorje *Tehnobeton*, također iz Varaždina, a radove nadzire *Konzatingplan* iz Zagreba. Pred završetkom je gradnja športskih dvorana u Klenovniku i Lepoglavi za koje su općine ugovorile projektiranje, a za dvoranu u Lepoglavi i sufinanciranje. Obje te dvorane gradi tvrtka *Micro* iz Ivanićgrada, a radove nadzire *Capital ing* iz Zagreba (Klenovnik) i *Ricon* iz Varaždina (Lepoglava). Vrijednost svih radova iznosi približno 20 milijuna kuna.

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji grade se i saniraju dvije škole i športske dvorane. Za gradnju osnovne škole i športske dvorane u Daruvaru grad je ugovorio projektiranje, izvoditelj je *Projektgradnja* iz Slavonskog Broda, a radove nadzire *Arting* iz Bjelovara. Radovi su na ovoj zahvatnoj i skupoj građevini (gotovo 17 milijuna kuna) započeli 18. srpnja 2003., a trebaju biti završeni 17. srpnja 2004. Površina je škole i dvorane 3100 m², ima 13 učionica, a služiti će za više od tisuću učenika. Za gradnju osnovne škole i športske dvorane u Đulovcu (projekt je izradio *Wizart* iz Zagreba) upravo je u tijeku javni natječaj. Za škole i dvo-

rane u toj županiji utrošit će se više od 31 milijun kuna.

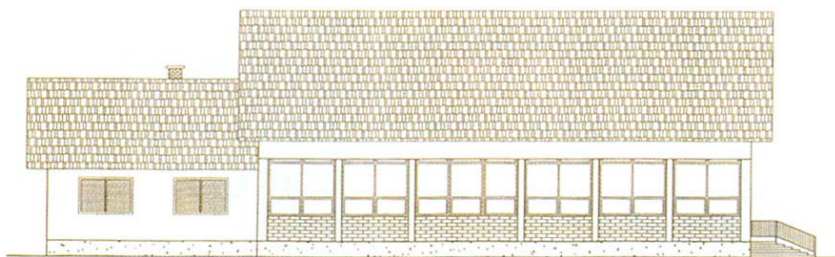
U Primorsko-goranskoj županiji gradi se športska dvorana i osnovna škola u Rabu. Radovi još nisu počeli, a projekt je izradio Arhitektonski fakultet iz Zagreba. Predviđeno je da je utroši gotovo 7 milijuna kuna.

Iz Ličko-senjske županije u program je uključeno 10 škola. Trenutačno se obnavlja samo osnovna škola *Josip Turić* u Gospiću, gdje su radovi započeli 24. travnja 2004., a trebaju biti dovršeni 23. listopada iste godine. Projekt je izradila tvrtka *As* iz Zagreba, izvoditelj je *Kondres* također iz Zagreba, a radove nadzire *Nova invest* iz Gospića. Pred početkom su radovi obnove Osnovne škole i Srednje škole *Zrinskih i Frankopana* u Otočcu (izvoditelj Osnovne škole je *Projektgradnja* iz Slavonskog Broda, a za Srednju je odabir izvoditelja u tijeku), te Osnovne škole i športske dvorane u Ličkom Osiku (također *Projektgradnja* iz Slavonskog Broda). Predviđeno je da se za sanaciju škola na ovom području utroši nešto više od 54 milijuna kuna.

Za sanaciju i gradnju škola i športskih dvorana na području Brodsko-posavske županije utrošit će se više od 106 milijuna kuna. Radi se o 14 škola. Radovi su pred završetkom na gradnji športske dvorane Osnovne škole u Cerniku, gdje radove izvodi *Grading* iz Cernika, nadzor obavlja *Alfa inženjering* iz Slavonskog Broda, a općina je ugovorila izradu projekta. Radovi stoje gotovo 7 milijuna kuna. Radovi će biti na vrijeme završeni i na športskoj dvorani područne škole u Vranovcima (rok za dovršetak je 20. lipnja 2006.). Izvoditelj je *Projektgradnja* iz Slavonskog Broda. Projekt je izradio *As* iz Zagreba, a radove nadzire *Zid* iz Slavonskog Broda. Počela je obnova osnovne škole u Starom Petrovom Selu (izvoditelj je *Projektgradnja* iz Slavonskog Broda) i područne škole Slobodnica (izvoditelj *Našički inte-*

Pogled na gradilište škole i dvorane u Daruvaru

Južno pročelje područne škole u Gornjoj Bebrini

rijeri), a pred uvođenjem je u posao izvoditelj *THD Šprajc* iz Slavanskog Broda na područnoj školi u Gornjoj Bebrini. U tijeku su natječaji za izbor izvoditelja za osnovne škole *Ljudevit Gaj* i *Mato Lovrak* u Novoj Gradiški te za osnovnu školu *Matija Antun Relković* u Davoru.

Najviše je škola u program uključeno iz Zadarske županije – čak 28, a procijenjena je vrijednost približno 113 milijuna kuna. Radovi su završeni ili su pred završetkom na gradnji područne škole Rupalj (o tome smo već pisali) i Osnovnoj školi i Srednjoj školi u Benkovcu, a obnavlja se Klasična gimnazije u Zadru gdje je nadbiskupija, koja inače sudjeluje i u sufinanciranju, sama ugovorila projektiranje. Tu su radovi započeli 1. srpnja 2003., trebaju biti dovršeni 28. veljače 2005., a na obnovu će biti utrošeno približno 15 milijuna kuna. Zanimljivo je da je na svim tim građevinama nadzor obavlja *Građenica* iz Dugopolja, a radove izvode *BIM invest* iz Zadra (PŠ Rupalj), *Fenix GIU* iz Slavanskog Broda (SŠ Benkovac) i *Duca* iz Zadra (Klasična gimnazija). U tijeku su javni natječaji za izbor izvoditelja za sanaciju i gradnju područne škole i športske dvorane u Kaliju, osnovne škole i športske dvorane u Benkovcu, osnovne škole i športske dvorane u Pakoštanima te za obnovu područne škole u Molatu. Za gotovo sve škole su izrađeni projekti.

U Osječko-baranjskoj županiji u program je uključeno 8 škola, a predviđeno je da se utroši 46 milijuna kuna. Pred završetkom su radovi obnove Srednje trgovačke škole u Osijeku

(vrijednost gotovo 4 milijuna kuna), gdje je projekt izradio *MHM* iz Osijeka, izvoditelj *Zuber* iz Višnjevca, a radove nadzire *Projekt studio* iz Slavanskog Broda. Istodobno se obnavlja i Dom učenika te škole,

Pročelje trgovačke škole u Osijeku

radovi bi trebali biti završeni do 24. studenoga 2004. Tu su isti projektanti i nadzor, a izvoditelj je *Gradnja* iz Osijeka. Pred uvođenjem su u posao izabrani izvoditelji za osnovnu školu u Đakovačkim Selcima (*Čavarušić* iz Đakova), osnovnu školu u Viškovicima (*Zuber* iz Višnjevca) i osnovnu školu u Gorjanima (*Kera Kamex* iz Piškorevaca).

U Vukovarsko-srijemskoj županiji gradi se najviše novih škola – ukupno 15, a sanira se devet.

U Šibensko-kninskoj županiji uključeno je 11 škola, a obnavlja se jedino Srednja škola u Kninu i radovi bi trebali biti dovršeni do kraja školske godine. Projekt je izradio *Lugal* iz Splita, izvoditelj je *Projektgradnja* iz Slavanskog Broda, a radove nadzire *Dizajn* iz Drniša. Izabran je iz-

voditelj za II. osnovnu školu u Kninu (*Watmont* iz Vinkovaca), a u tijeku su pripreme za obnovu još jedne osnovne škole u tom gradu. Predviđa se da će obnova i gradnja školskih građevina u toj županiji stajati nešto manje od 22 milijuna kuna.

U Splitsko-dalmatinskoj županiji u programu su tri škole, a vrijednost je radova 14,5 milijuna kuna. Pred završetkom su radovi na osnovnoj školi u Pučišćima na Braču gdje je općina ugovorila projektiranje, izvoditelj je *MGA* iz Metkovića, a radove je nadzirao *GIP Poljud* iz Splita.

U programu CEB V sudjeluju i 23

škole iz Vukovarsko-srijemske županije, a procijenjena vrijednost radova je i najveća – 114 milijuna kuna. No radovi su pred završetkom samo u područnoj školi Bapska (projekt *Concept* iz Vinkovaca, izvoditelj *Suhomont* iz Vinkovaca i nadzor *Torzo* iz Lovasa) i osnovnoj školi u Nijemcima (projekt Građevinski fakultet iz Zagreba, izvoditelj *Projektogradnja* iz Slavanskog Broda, a nadzor *Sting* također iz Slavanskog Broda). Započeli su radovi na gradnji osnovne škole i športske dvorane u Tovarniku, gdje je općina ugovorila projektiranje, izvoditelj je *Triangel* iz Vinkovaca, a nadzor *Torzo* iz Lovasa (vrijednost 3,7 milijuna kuna). Priprema se i početak gradnje športske dvorane osnovne škole u Lovasu za koju je projekt izradila tvrtka *Con-*

Buduća pročelja školske športske dvorane u Lovasu

gama iz Trakošćana, izvoditelj će biti *Gradnja* iz Osijeka, a radove će nadzirati *Ivanušić projekt* iz Vinkovaca (5 milijuna kuna). Projekti za ostale školske zgrade uglavnom su izrađeni.

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji u program je uključeno 10 školskih građevina, a radovi će stajati gotovo 76 milijuna kuna. Pred završetkom su radovi na obnovi osnovne škole u Mokošici (projekt *Canosa ing* iz Dubrovnika, izvoditelj *MGA* iz Metkovića, a nadzor *Vektor projekt*, također iz Metkovića). Pred završetkom su radovi na športskoj dvorani osnovne škole *Marin Getaldić* u staroj dubrovačkoj gradskoj jezgri. Ovdje je Grad ugovorio projektiranje, izvoditelj je *Gorica* iz Dubrovnika, a radove nadzire *Vektor projekt* iz Metkovića. Upravo su započeli radovi na sanaciji i gradnji dubrovačkog bazena, a o izgradnji pokretnog krova svojedobno smo pisali i u *Gradjevinaru*. To je i prilično skup objekt (26,5 milijuna kuna), ali i Grad također sudjeluje u sufinanciranju. Projekt je izradio *APZ* iz Zagreba, izvoditelj je *Alkom* iz Splita, a radove nadziru *Vektor projekt* iz Metkovića i *Best projekt* iz Zagreba. U tijeku su natječaji za izbor izvoditelja za obnovu osnovne škole i gradnju športske dvo-

rane u Grudi te gradnju dvorane u Žrnovu na Korčuli.

I Zagrebačka je županija uključena u ovaj program. Radi se o 6 školskih građevina, vrijednih gotovo 55 mili-

juna kuna. No trenutačno se gradi samo osnovna škola u Rugvici čija je vrijednost nešto veća od 14,3 milijuna kuna, a radovi trebaju biti dovršeno do kraja 2004.

Tablica 1. Pregled podataka o obnovi ratom oštećenih škola i izgradnji novih [u tisućama kuna]

R. br.	Županija	Planirana vrijednost radova	Ugovorena vrijednost radova	Vrijednost izvedenih radova
I.	Zagrebačka	54.732	15.211	7.209
II.	Krapinsko-zagorska	4.680	6.528	0
III.	Sisačko-moslavačka	30.139	9.913	6.985
IV.	Karlovačka	25.810	9.864	1.272
V.	Varaždinska	19.466	20.861	9.728
VI.	Koprivničko-križevačka	-	-	-
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	31.320	17.622	10.326
VIII.	Primorsko-goranska	6.720	199	199
IX.	Ličko-senjska	54.281	13.383	460
X.	Virovitičko-podravska	-	-	-
XI.	Požeško-slavonska	7.243	0	0
XII.	Brodsko-posavska	106.244	22.186	9.902
XIII.	Zadarska	112.932	25.286	10.829
XIV.	Osječko-baranjska	46.062	19.106	5.265
XV.	Šibensko-kninska	21.785	3.813	1.723
XVI.	Vukovarsko-srijemska	114.107	15.672	3.988
XVII.	Splitsko-dalmatinska	14.563	6.836	4.816
XVIII.	Istarska	6.720	0	0
XIX.	Dubrovačko-neretvanska	75.844	34.234	5.871
XX.	Međimurska	6.720	7.399	1.868
XXI.	Grad Zagreb	61.020	1.054	843
Ukupno		800.388	233.709	82.151

Planirano je za sanaciju i novu izgradnju ukupno 140 objekata

Obnovljena zgrada škole u Pučišćima

Gradi se i športska dvorana Osnovne škole u Štrigovi u Međimurskoj županiji, vrijednost je radova 7,4 milijuna kuna (izvoditelj *Zagorje Tehnobeton* iz Varaždina), a počeli su i radovi na športskoj dvorani Osnovne škole u Klanjcu (izvoditelj *Konstruktor* iz Zlatara) u Krapinsko-zagorskoj županiji. U Požeško-slavonskoj će se dograditi osnovna škola u Pakracu, a lokalna zajednica u Velikoj je vlastitim sredstvima već izgradila športsku dvoranu uz Osnov

nu školu te tako preduhitrila Ministarstvo koje je taj objekt uključilo u Projekt CEB V. U Istarskoj županiji gradit će se športska dvorana Srednje turističke škole u Puli. Predviđena je i gradnja na području grada Zagreba. Riječ je o osnovnoj i srednjoj školi u Sesvetama skupa sa športskim dvoranama, a vrijednost je radova 61 milijun kuna.

Na kraju smo razgovarali i s Matom Žagarom, dipl. ing. građ., direktorom

Arhitradea, tvrtke koja obavlja područni konzalting u obalnim dijelovima Hrvatske. Naime na tom je području na sanaciji i gradnji škola po općoj ocjeni do danas najviše napravljeno. Saznali smo da se upravo pripremaju za početak gradnje osnovne škole i športske dvorane i u Župi dubrovačkoj, što im je i po vrijednosti (16 milijuna) najveći projekt. Praktički su završene škole u Mokošici i u Ruplju, a posebno je bio tehnički i organizacijski složen projekt izgradnje športske dvorane u staroj gradskoj jezgri Dubrovnika. No najzahtjevniji je posao ipak bila dogradnja stare i zaštićene kamene zgrade osnovne škole u Pučišćima. Zgradu je trebalo ojačati i posebno injektirati u temeljima, a svi su složeni i zahtjevni radovi, u koje su bili uključeni i oni kamenoklesarski, završeni u manje u godinu dana. Za sve to pohvale zaslužuje izuzetno kvalitetni izvoditelj *MGA d.o.o.* iz Metkovića u ured ovlaštenog inženjera Petra Galića, dipl. ing. arh. iz Splita, koji je izradio projekt. Zanimljivo da ti složeni radovi nisu ni previše stajali – tek nešto manje od 6 milijuna kuna.

Branko Nadilo

Slike i crteži iz dokumentacije nadzornih službi.

